

Havbruk og natur – Hva tåler samfunnet ?

Geir Helge Johnsen

Daglig leder, Rådgivende Biologer AS

Bergen, 20.november 2008

Hva tåler samfunnet av ... ?

Et fantastisk riktig spørsmål !

Tenk om vi hadde svaret !

Tenk om det ble stilt helt på forhånd !

Tenk om vi visste om alle mulige virkninger !

Virkeligheten en helt annen

Alt begynte i det små

En og en etablering behandlet separat

Hver og en har siden utvidet kontinuerlig

Virkningen er summen av alle de små dryppene

Ingen evaluering av virkning underveis

Ny kunnskap om virkninger kommer til

”Plutselig” er ”grensene” overskredet

KonsekvensUtredning - KU

Faglig vurdering av virkningen på :

- Naturmiljø
- Naturressurser
- Samfunnsinteresser

Til sist en politisk avveining mellom fordel/ulempes
Kan "faglige" vurderinger være politisk farget ?

Mulige virkninger naturmiljø

Spredning av parasitter som lakselus

Påvirkning på ville bestander fra rømming

Spredning av sykdomsfremkallende organismer

Organisk belastning

Næringssaltbelastning

Tilførsler av kjemikalier og farmaka

Annen økologisk påvirkning,

På marin villfisk / koraller / andre

”Avbøtende tiltak!” - Virker de ?

Miljømål for ville bestander

< 5 lus per utvandrende laksesmolt
ikke luseskadet sjøaure i elveosene før 15. juni
ikke store mengder luseskadd sjøaure seinere heller
< 5 % rømt laks i gytebestandene i elvene

Lakselusproblemet

Vinteravlusingen 2008 hadde stor effekt !

- Miljømål for villfisk i hovudsak oppnådd
- Ser positivt ut for nesten alle undersøkte områder
- Hardangerfjorden unntak 2008

Andre effektive tiltak på gang

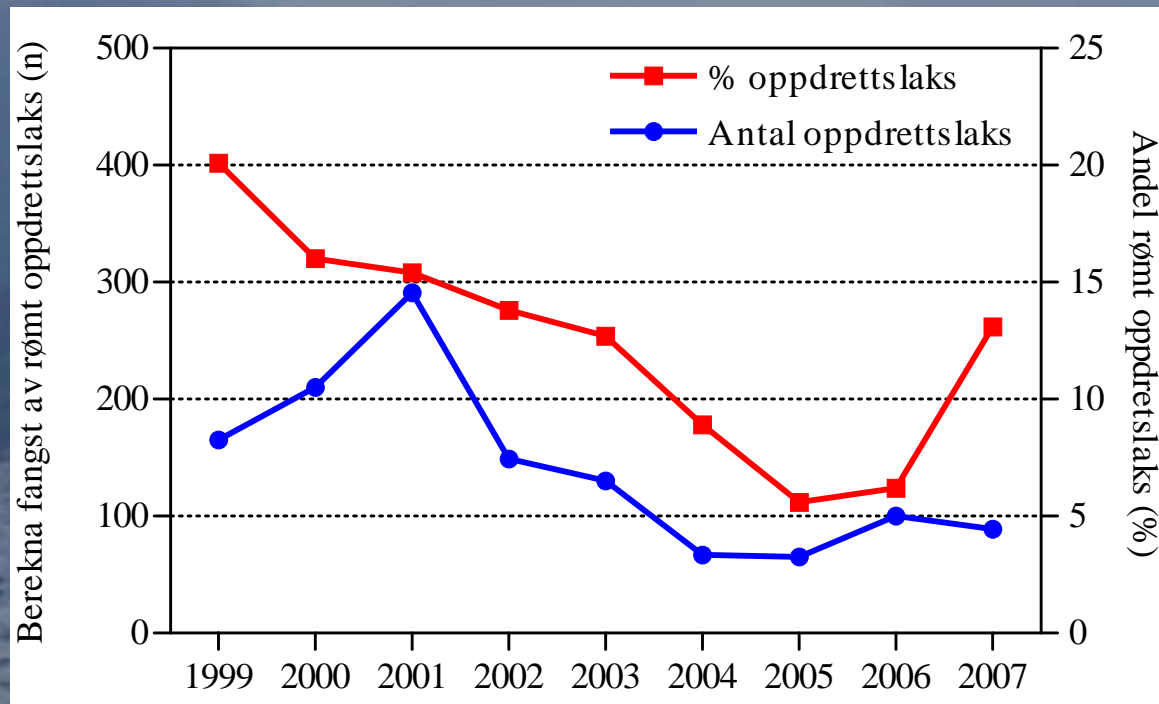
- Næringens generalplanarbeide
- Smittehygieniske fellesområder
- Driftsplaner med lenger vinterbrakklegging

Rømmingsproblemet

Ikke bare uhell og enkeltepisoder

Større diffust svinn – smolt

Burde være overkommelig i bli bedre

Rømming i 2008 materialet på nivå med 2007

Straume ved innløp Bolstadfjorden

Håp om framtid for Vosso-laksen
Sammen med en bærekrafting oppdrettsnæring